

הזהות השלכית כהגנה מפני קנאה

ד"ר אברהם נוטקביין מ.א.¹

הזהות השלכית היפה בשנים האחרונות מרכזתי בתיאור ואפיון תהליכיים, ובמיוחד בהיבט הכך־² אויש, המתרחשים בסיטואציה הטיפולית הדידית. למרות שקיים המשגנה שונות ואף מגוונות, הרוחב ביותר המושג מתואר כתהילך, אשר בו מועברים תכנים נפשיים מאובייקט אחד לשנהו. במאמר זה, המתמקד בסוגיות הקשורות בין הזהות השלכית וקנאה, מוצע כי הזהות השלכית משמשת במרקם רכים כהגנה מפני קנאה. הזהות השלכית מומשגת כאן כחופעה בז'אנר, אשר מחוללת חמורה ממשית במצבה הנפשית של מקבל ההשלכה, ומטרתה העיקרית להפחית את הכאב והחרדה שבקנאה. בהקשר זה מוקדש חלק מהמאמר לדין במושג הקנאה, ולמשמעות הכאב והתקפנות המלויים אותה. הקשר בין קנאה והזהות השלכית, כפי שנדון במאמר, מאפשר ראייה חדשה של תופעת הזהות השלכית של חלקים "טובים", ושל המושפע בינה לבינה בין הזהות השלכית של חלקים "רעים".

ב) אי בהירות ביחס לטבעה ה"זהות" בהזהות השלכית: קלין (5) התייחסה להזהות שכזהותה הוכחית כקשורה למושג המזוהה את האובייקט עב החלקים המושלים של העצמי; אחים מתייחסים להזהות השלכית בקשר להזהות האובייקט המקורי עם החלקים המושלים; לבסוף, יש הרואים את ההזהות כמתארת את הפנמה מחדש (re-internalization) של המושג עב התכנים המושלים (4).

ג) הזדהות השלכית נקשרה למאובן של גבולות מוטשטשים בין העצמי והאובייקט, אך לא ברור האם מאובן זה מתרים להזהות השלכית, כפי שנראה שקלין אמרה, או האם מאובן זה הינו תוצאה ואף מטרה של התהילך, כפי שרותנפולד (6) טען.

ד) הזדהות השלכית מתוארת כנובעת מהגעוּם (мотיבציות) שונות כגון: להיפטר מחלקים לא אוריינטליים בערכו של האובייקט ולהזיך לו (8); להתחמוץ באופטיפליים עם אובייקט (9); להקשר באופן לא מילולי (1); להזיכן מפני קנאה (6); למשכן חלקים טובים באובייקט חזיגן (4). בהקשר זה ניתן לשאול האם החופעה היא ביטוי של אימפלוטיסים תוקפניים, צורת תקשורת, מגנון הגנה, או כל אליהם. נראה כי ריבוי של הנעות ותפקידים תרמו לקשיי בהבנה המושג.

ה) האם הזדהות השלכית היא תהליך תוך־אישי או תהליך בז'אנר? הזדהות השלכית כוללת את הפנומות שמחוללת חמורה (טרנספורמציה) באובייקט החיצוני. בינו לבין מספר תיאורטיקנים (3, 5) הרגישו את ההיבט התוך־אישי

הקדמה

ב- 1946 טבעה מלאני קלין את המושג הזהות השלכית. כארבעים שנה לאחר מכן אמר רוזנפולד, בהתייחסו למושג זה:

"לא ניתן יותר לדמיין כיצד אנאלאטיקאי יכול היה לעבוד לפני 1946" (1, עמ' 262).

ואכן, בין הפסיכואנאלטיקאים, השיעיכים לזרם הקליניани, הייתה מושג זה אבן פינה להMSGותיהם המתיאוריות לגבי החפותות, פסיכופתולוגיה, חומר קליני, וכן הטכניקה בסיטואציה הטיפולית. למרות החשיבות הרבה שייחסו למושג, כתיבתם הרבה בנושה, והתייחסות להחליכים המורכבים, הקשורים בהזהות השלכית, נכשלו הקליניינאים במתן הסבר בהיר וכובלני של המושג (2). והורבי טוען: "במשך מספר שנים של מידת הנושא והוראות, מצאתי אותו יותר מבכל ווחק מק מכל מושג פסיכודינמי אחר שבו נתקלה" (עמ' 261). לטענתו קושי זה נובע בעיקר מי בהירותו קונצפטואליות אמיתיות:

א) אי בהירות בהבול בין השלכה והזהות השלכית: הן בהשלכה והן בהזהות השלכית מגורשים (expelled) חלקים של העצמי. אולם, האם ניתן לטעון שני תהליכיים זהים? מחד טוענים תיאורטיקנים כגורוטשטיין (3) שאין הבדל בין התהליכים, ואילו אורגן (4) קובע בהחלהות שני ההליכים שונים.

¹ רפואיים הנפש של קופית, רמת־גן.

זה הציג קלין את המושג הזרחות השלכתי. לפיה, המושג מתייחס לגירוש (expulsion) של חומרים אנאליים וירטראליים לתוך הגוף, כשיחד עם חומרים אלה מושלכים חלקים מפוצלים מן אני. הגוף, אז, מזוהה עם החלקים המושלכים, וnochotut על-ידי התינוק כחלק "הרע" שלו, או לחלופין, כחלק "הטוב". קלין מראה בתיאוריה שני חלקים: גירוש של חומרים רעים, והשלכה של חלקים נפשיים. לפיה, חלקים רעים של העצמי "נצרדים" בפנטואה לחומרים המגורשים ונכנטים באופן אומnipotentני לגוף האם, תוך התקפה סדריסטית עליו. קלין, לכן, מעדיפה לנוכח את התהיליך כהשלכה "لتוך" (סוזן) מאשר "על" (סוזן), ועל-ידי כן, מדגישה את ההיבט החודרני וההורוני של ההשלכה. מכאן שלפי קלין "השלכה" בהזרחות השלכתית מבטא גירוש של חלקים לא רצויים וכニיטם האומnipotentית לתוך גוף האם במטרה לפצעו, לקלקל, או לשולות בה מבפנים. באחת מהתיחסויותיו (9) לסייעות להשלכה של חלקים רעים היא טוענת:

"הרחף להשליך (לגרש) רוע מתגבר מחתמת הפחד מזרדים פנימיים" (שם, עמ' 69).

דהיינו, תופנות, שמקורה באובייקטים פנימיים והמכונת פנימה, מובילת להשלכת חלקים רעים לתוך אובייקט חיצוני. על-ידי כניסה זאת לגוף האם, האני, קובעת קלין לזכה בעלות על אובייקט חיצוני ועושה להמשך של העצמי שלו. האובייקט נזהה אז בມידה מסוימת כנגנו של האני, וכברבירה:

"וחחליכים אלה יונם לדעתי הזרחות על-ידי השלכה או הזרחות השלכתית" (9, עמ' 69 – 68).

ניתן, אם כן, לומר, שקלין מתייחסה ל"הזרחות" בהזרחות השלכתית כלפי החלק, שבו מזוהה האובייקט עם החלק שהושלך לתוכו. קלין (5) טענה שלא רק חלקים רעים של העצמי מושלכים, אלא גם חלקים טובים. במרקם אלה, חלקים אוחכבים ו-idealized של העצמי נקשרים לחומרים אנאליים וירטראליים ומושלכים לתוך האובייקט, ולאובייקט זה מכונת האידיאלייזציה של המשילך.

עד כאן תיאוריית את השקפתה של קלין ביחס להיבט התיאורי יותר של המושג, תוך הרגשת משמעות "ההשלכה" ו"הזרחות" בהזרחות השלכתית. עתה נשאלת השאלה מדוע לדעתה מתרחשת תהיליך זה; מהן הנענות (мотיבציות) מאחרוי התהיליך והתקידים שהוא מלא.

התיחסות לשאלת זו קיימת במאמרה של קלין On Identification (10), המאמר היחיד שלו, העוסק רובו בכוכו במושג הזרחות השלכתית. כאמור זה היא מתחה בפירוט נוכלה ספורותית של ג'וליין גרין בשם *you* If I were מתואר גבר צעיר בשם אביניין, אשר חשב תחושה עמוקה של אי סיפוק מעצמו ובמיוחד מהופעתו החיצונית, מאכינויו, מחוסר הצלחתו עם נשים ומעבודתו. באמצעות נוסחת כסם

של התופעה, אחרים (4, 7) הדגישו את הטרנסאקטיבית הבין-אישית, הכוללת תמורה (transference) בין המשיליך והן באובייקט החיצוני. יתרה מזו, אוגדן (4) טען שהזרחות השלכתית לא קיימת ללא אינטראקציה אמיתית בין המשיליך ומקבל ההשלכה.

1) כיון שהמושג הוגג בהקשר של התפתחות מוקדמת, הוא נחקר בעיקר כמנגנון פרימיטיבי בשימושם של מטופלים, בעלי הפרעות קשות. מנגן זה נקשר בכלל לתהיליך פתולוגי, או למצב נסיגתי המעורר אופן (mode) פרימיטיבי של יחס אוובייקט. ביטויים של הזרחות השלכתית בחיי היום-יום מחרוץ למסגרת הטיפולית לא הוכרו כראוי, וגם לא שולבו בהMSGות השונות. רוב התיאורטיקנים, לכן, לא תיחסו לאפשרות שהזרחות השלכתית נמצאת בשימושם של אנשים בריאים כמו גם של פסיכוטים.

למרות אי הבחריות הקונספטואלית לגבי המושג, מתייחסים תיאורטיקנים וקלינאים. רבים, ובמיוחד בשנים האחרונות, לתופעה שכבה מועברים חלקים נפשיים מאובייקט אחר למשנהו כתהיליך של הזרחות השלכתית. בחריתתי את טבעה של התופעה, התרשמתי מהתפקיד המרכזי שמלאת קנאה (animus) בתחום רבים, המכונם הזרחות השלכתית. בדיקת תיאורי מקרים, שנכתבו על ידי קלין, ביוון, ורונפהל, אוגדן ואחרים, הצביעו להציג את הביטויים הקליניים של התופעה, מגליה כי במקרים רבים מכתיבת קנאה את התופעה. המשגנות התיאוריות של קלין, ובמיוחד של פרגל (8), קשורות את השימוש בהזרחות השלכתית לקנהה; אך קשר זה נותר, לדעתו, מעורפל. הברהה מושג קנאה וחקירת הקשר בין קנאה להזרחות השלכתית, עשוות להאריך היבטים רבים ביחס לתופעה, הן מבחינה פונומנולוגית והן מבחינה תיאורטיבית.

במהשך, אתאך בקצתה את מושג הזרחות השלכתית מנקודת ראות של מספר תיאורטיקנים, ובעיקר מלאנி קלין. לאחר מכן מתייחס למושג קנאה ולאורפן, שבו אני מציע להמשגנו. על בסיס זה אעבור לחיאור תופעת הזרחות השלכתית כפי שהיא מתייחסת לקנהה בהקשר הדיאריג. אסימם בהתייחסות קקרה לביטוי של הזרחות השלכתית בקבוצה ובארגון.

הזרחות השלכתית: סקירה היסטורית

המושג הזרחות השלכתית הוגג ונדרן בראשונה על ידי מלאני קלין (5) בהקשר לתיאוריות, שפיתחה לגבי ההחפתות הנפשית של התינוק בחודשים הראשונים לחייו. היא תיארה אני צעיר ולא מגובש, המנסה להחמוד עט חרדות וריפה בעזרת מנגנונים כגון פיצול (split), השלכה, אידיאלייזציה והכחשה. כמו כן מופיעים שלב מוקדם זה, שאותו כינמה הפסיכיה הפרנו-אידית סכיוואידית, רגשות קנאה והמלווים בכאב ובתוקפנות רבה. כמרכיב חשוב במאגר

להבנת המושג היה הדגש על האימפליקציה הבין-הוא הצבע על ההשפעה שיש להזדהות השלט האנאליטי-קאי, ולעתים קרובות, בכתביו ובמיאורו שלו, הרגיש את השפעת הנסיבות של המטופל, השימוש שהוא עשה ברגשותיו בהMSGת הרינמית של ובפירושים שונים. הוא טען שהשימוש בריגשות האנו-הינו כל-טיפול, שאי אפשר בלעדין, ובמיוחד בע-פסיכוטים. בין עשה שימוש רב בהזדהות השלט-בתיאוריות שלו לגבי התנהגותם קבועות. הוא טען (ב-חבר בקבוצת ומין לשמש כמייל (companion) להשי- חלק מהקבוצה או הקבוצה כולם, ותיאר במיוחד את הקבוצה על המנחה, שהיא תוצאה של משך הקבוצה – השלכתיות.

רוזנפולד הרגיש בכתביו את תפקיד הזדהות ה-האגנה מפני קנאה, ובעיקר טען שכחוצאה מהזדהות ה-חל מיזוג (fusion) בין העצמי לאובייקט; מצב זה את רגש הקנאה כיון שהאובייקט מעורר הקנא יותר אובייקט נפרד, אלא חלק מהעצמי*. ב-ה-אומר, שרוזנפולד עסק מעט בהיבט הבין-אישי של ר-והשפעתו (אימפקט) על מקבל ההשלכה. למרות בעובדה שהמטופל עלול להשפיע על המטופל "בקאנתי" כך "שלאנגליטי-קאי יכול להיות החוויה הכרוכה בהעדר שהוא מודע לחסר ערך (poor me) ושאן לו דבר עון למטופל" (6, ע' 119) – לא קישר תופעה זו באופן להזדהות השלכתיות.

אוגדן מיצג בכתביו שניי חשוב בפרשנטיבים: קבוע באופן החלטי שהזדהות השלכתיות אינה רק של אינטראקציה בין המשליך והאובייקט החיצוני אינטראקציה אמיתית, הנינתנת לצפה, בין לפחות שניים המשליך והמקבל; שכבה חלה תמורה וגישה אמיתית-מקבל ההשלכה. לפיו, המשליך מפעיל לחץ על א-השלכתיות הלא מודעת. אין זה לחץ דמיוני, אלא: "ול-המופעל באמצעות ריבוי של אינטראקציות בין המשליך והמק-ע' 15).

ואכן, אוגדן הינו בין הבודדים המתמודדר עם הבוע-פנטזיה תורן-נפשית, השואפת להשפיע על אובייקט ו-אכן מושגה את מטרתה. או בהיבט רוחב יותר, מה-בין הביטוי התורן-נפשי לבין הביטוי הבין-אישי של ה-השלכתיות. למרות שאוגדן סיפק מספר רב של דוגמאות קליניות, שבתן הזדהות השלכתיות גורתת אצל המטופל לרגע, חוסר התאמאה (קומפטנטית), אשמה, וכו', הוא לא-אפשרות שהזדהות השלכתיות היא בעירה תחילה –

* כפי שתואר בהמשך, המשנווי לגבי האופן, שכו הזדהות רג-מנינה מפני קנאה, שונות מalto של רוזנפולד.

הוא מצליח להיכנס לתוך אנשים אחרים ולא מס' את זהותם. פאכין משתמש לראשונה בנוסחת הקסם עם מעבירו, שבו הוא מפנה עקב עושרו, חוותו ביחס לאנשים אחרים, ויכולתו ליהנות מהחhips. האובייקטים האחרים, או, בעצם, הקורבנות, של יכולתו המגית הם אנשים, גםם להם תכוונות שפאכין בזהויותיו השונות חש שחששו לו, ושאף להשיגן. קליין טוענת שהסיפור מתאר את החהליק הנמצא בבסיס הזדהות השלכתיות: חלק של העצמי, או אף העצמי כולה, נכנס בכוח לתוך אובייקט ונ遁ם בחוכו. אנו רואים שקנאה, לפחות במקרה של פאכין, הינה מנייע חשוב של הזדהות השלכתיות. אכן במאמרה *Envy and Gratitude On Identification* קבעה קלין: "במאמרי *Envy and Gratitude* קבעה קלין: של הזדהות השלכתיות" (11, ע' 18).

כמו כן סיגל (12), בפירושה את קלין, קובעת: "במאמרה *Envy and Gratitude* מחרת קלין באופן מלא את השימוש בהזדהות השלכתיות כהווצאתם לפועל של מטרות הקנאה, וכן כהגנה נגד קנאה" (12, ע' 270).

למרות התיחסותה הגוברת של קלין לחקיר הקנאה, ראתה בה רק גורם אחד המנייע את התהילה. לטענה קיימים גורמים אחרים: להיפטר מחלקים לא ורצוים של העצמי, לפצחות אובייקט, לשלוט באובייקט, ולהשתלט בחמדנות על אובייקט ולזוקנו מחלקו. כאשר מדבר בטהילה, שכו מושלמים חלקים "טובים", אזי המטרות הן לטייע בחילה של אידיאליזציה של האובייקט, להגן על חלקים טובים, המאוימים עליידי תלקים ועיסים, עליידי הכנסתם לאובייקט חיוני, וכן להימנע מפרידה מאובייקט.

למרות שהזדהות השלכתיות קיימת הפנטזיה של FAGעה באובייקט החיצוני, תיארה זאת קלין בתחום חורן-אישי, בלי שהזכירה את ההשפעה (אימפקט) הפוטנציאלית על מקבל ההשלכה. קרוב לוודאי שהסתוקותיה לגבי טכען של השאיות והפנטזיות של המטופל, השתמשה קלין בתחומייה בעבורת אאנגליטיקאית, וכך – כמקבלת של הזדהות השלכתיות; אך למרות זאת לא הזכירה מkor זה של נתוניים קליניים. בעוד שמספר תורמים לחשיבות המושג המשיכו בגישה זו, המדגישה את התורן-נפשי (למשל 3, 1), התיחסו אחרים להשפעה של התהילה על האובייקט החיצוני. אבן פינה להMSGותיהם (למשל 7, 4), הבדל זה בדעותם בין תורן-נפשי לבין בין-אישי, שהו, לדעתו, בעל חשיבות רבה בהבנת התופעה, הינו רק מידע אחד, שלגביו קיימים הבדלים בין התיאורטיקנים השונים. סקרה רוחבה של השkopותיהם לגבי הזדהות השלכתיות היא מטלה, החורגת מכמה שניות להציג במסגרת הנוכחית, כך שאסתפק במספר העורות כלויות לגבי תיאורטיקנים ספורים.

המשמעות התיאורטית והטכנית שעשה בין במושג הזדהות השלכתיות על הרבה על זה של קלין, ובעצם הפך המושג לאבן פינה בתיאוריות שפיתח. אחת מתרומותיו החשובות

אובייקט הקנאה הראשון הינו השדר, ואת הקנאה כשל האם מכנה קלין "קנאה ראשונית", והוא נמצאת לרוב בבסיסו ביטויי הקנאה המאוחרים יותר, כגון קנאה הילד באכני הפלילה תינוקות, המכילה את אבר מינו של האב וכו', כמו גם קנאה הששית לדינמיקה האדיפילית. קנאה פרימיטיבית זו מתעוררת בסיטואציה העברתית, ולפענה קלין, מונעת ביסודו העברתו האדיפילית הקלסית. לדבריה, ניתן להזיהה למשל, העברת הקנאה בקשרו לביטול ובכינוריות, שבהתאם לחיקום המטופל לפירושים עוזרים. התקדמות בטיפול נעצרת לעיתים קרובות מחמת הקנאה. למעשה, מחשיבה קלין קנאה הנגרם בעקבות העוצמה הרוכה ביותר בתגובה של חגوبة טיפולית.

ויפה (16), אשר מציין יותר למלה בעל הנישת הקלסית, רואה קנאה כמכובסת על מושג הקנאה בקשר מה נשאף, שנחוצה כחסר, משאלת המלווה לעיתים בטינה ובຕיקפנות כלפי האובייקט מעורר הקנאה, כמו גם הערצונו לאובייקט זה, משאלות וርישה אלו מתעוררות, לפחות, בתגובה לכאב, המתרחש עקב הפער בין הייצוג העצמי הממשי והייצוג העצמי האידיאלי, או בעצם הפער בין העצמי והאובייקט החיזוני. כך, שקנאה קשורה, לפחות, לבוות של דימוי עצמי, וב עצמי להפרעות בשינוי המשקל הנركיסטי. את התופעה המלווה קנאה, מכביר יופה (16) כתגובה לחסcole ולפיגור הנركיסטיות.

ראקר (21), כמו קלין, אינו מפירד בין תופעותן לקנאה, אך מדגיש שת ההתקפה המKENAה (envyous attack) חייכ להקדמים רגע של תחושת חסר כואבת ביחס לאובייקט מעורר הקנאה.

לפנינו שঅন্স לשאלות בעיתיות לגבי מושג הקנאה, חשוב להזכיר על ההבדלים שבין envy ו-jealousy. בערך, להבדלים אלה יש משמעות מיוחדת כיוון שהן envy והן jealousy.

קלין (11) טענה שבשורדי jealousy ו- envy קשורים שנייהם לרשות של אדם אחר יש משחו נשאף, הרבע-jealousy נמצאים בתמונה לפחות שני אנשים בנוסף לאדם השני. לעומת זאת, jealousy מתייחס בעיקר לאחבה שהאדם הוא ישר. הרבע jealousy לאות ש- envy ממלאת הפיקוד מושכו מן שליחת הקנאה. הרבע jealousy והן בתופעות כגון יריבות ותחרטות. כך, למשל, הילד או הילדה האדיפילים חווים את ההורה המתחילה כבעל תכונות או אפיונים, אשר לו או לה אין, חכונות, אשר גורמות לכך שהורה זה יועדף על-ידי הורה השני. הילד האדיפיל, לכן, חש jealousy כלפי האב מחשש יחסיו המוחדים עם האם, ייחסים שהוא רוצה שהוא לו, ובאותה עת חש envy כלפי האב שיש לו אפיונים, העושים אותו מועדף על-ידי האם.

במאמר זה נתייחס לע- envyean כל- תופעה ריאלית ואילו לע- jealousy כל- תופעה טריידית, שבה envyean מהויה מרכיב

משמעותו להתקיף ולקבל כל את הרגשות הטובים של האובייקט. כפי שנאמר לעיל, המשגוחתים התייאורטיות של קלין, סיג' ואחרים, כמו גם תיאורים קליניים המתיחסים להודאות הסלכתיות, מבטאים את הקשר שבין קנאה והודאות השכלתיות. חקירת מהותו של קשר זה מחייבת תחילת דיוון במושג הקנאה.

קנאה

סקירה
חשיבותו ומרכזיותו של מושג הקנאה בחשיבה הפסיכואנאליטית ביחס להתקפות, לפסיכוןלוגיה, ולמצבי הטיפול הגירוי לשיאם במאמרה של קלין (11) Envy and Gratitude. אולם, חלק ניכר מן הקהילה הפסיכואנאליטית לא הצטרך להתלהבות לגבי המשמעות העומקה והנרחבות שיוחסה לקנאה במאמר זה. אלה, המשחיכים לזרם הפסיכיאטרי, המשיכו להתייחס לקנאה באופן צר יותר, אומnim באופן עקרוני על המשגוחתו של פרויד ביחס ל-envy penis. כך, שניתן להזיהות שתי נקודות ראות מרכזיות ביחס לקנאה בקהילה הפסיכואנאליטית: האחת, המזוהה עם התיאוריה הקליניינית, מתיחסת לקנאה כחופעה ראשונית, מוקדמת, ומולדת (14, 15). השנייה, הקשורה בפסיכואנאליזה הקלסית, מתיחסת לקנאה, לא כאל תופעה ראשונית, אלא כאל מצורה שנינית, הקשורה בפגיעה נרקיסטיבית, שהיא בעיקרה מוצאה של פעילות אינסיטינקטואלית ליבידינלית (16, 17).

בכתבי המוקדמים של פרויד (18) החמקן נושא הקנאה סביב envy penis אצל הילדה, והבן על-ידי כהמצאה מההתקפות הפסיכוטסואלית. בכתבי המאוחרים יותר (19), התיחס envy penis כונכע לא רק מההתקפות פסיכוןטואלית, אלא גם כנובע מפגיעה נרקיסטיבית שתזעה הילדה עקב חפיסה את מחסרו של אבר המין הזכר. קשר זה בין envy penis ו- neurosis הוביל את פרויד לראות את מטרימי של penis envy מפצעת נרקיסטיביות מוקדמות יותר, כגון גמילה. למרות זאת, הוא לא קישר קנאה ואורליות באופן ישיר.

בראשם (20), ממקוריו החשובים של פרויד, היה הרាលן שטען שקנאה היא ביטוי של השלב האורי-סאדיסטי. הוא הגדיר קנאה כמיוזג של שתי תגבורות: גרש עוינות כלפי אדם אחר, והרצון לשלול (to deprive) ממנו את מה שיש לו.

קלין, אשר הושפעה ורבות מאברהם, המשיכה, כך היא טוענת, בדרכו, ויתסה לקנאה מוקדמת חשיבות רבה ביותר. היא הגדרה קנאה כדלהלן:

"קנאה היא רגש הכאב, הנובע מכך של אדם אחר יש דבר מה נשאף, הגורם לו הנאה, ודרף (אימפולס) הקנאה הוא לחתך דבר זה ממנו או לקלקו" (11, ע' 181).

ד. האובייקט עליו מושלכת הקנהה מופנים וזה
משמעותו של קניין.

בaba המהוּמה מרכז מרכז בבחושת הגנאַה.
 (16) את האָב, הקשור לפגיעה הנורקיסטיית ע' חורדה וכאָב הקשוּרים בקנאה עצמה. לעומת ואות,
 מהפנטזיות הקשוּרות בדרכּו התוקפני (לקלקל למען
 הדגשת זה שלה הוכילה לתיאור חרדות וכאָב, הנובע
 מהתוֹקנָה שבקנאה, אך לא החיזה להיבט הנורקיסטי
 מהתוקפני שבקנאה. ואכן, קלין הרגישה או
 ניתן לראות, אם כן, שחרדות וכאָב אלה נובע

אך מהطبعו של כאב זה ? אני מציע שההכרה ב-
העצמי והאוובייקט, המונח בבסיס הקיאה, מעוררת ו-
המוחפנת פנימה. תוקפנות זו גורמת לחדרה רבה לגבי-
תחלקים טובים של העצמי, או השמדת העצמי כולם. ק-
בן התוקפנות המלווה קנאה, לבין תוקפנות המכונה
משתמש מכתבים של קלין (1), ומכתבים של קלין
אחרים, כגון ספריילוס (22), דזונפלד (1), וסיגל (14).
לא באופן הבורר ביויר, בקשרו הגומלין שבין נורקטיין
ודיאינסטינקט המות. כך, למשל, סיגל (14) טוענת
שפוגה באlementים של אינסטינקט המות, והתוקפנות
יכולה להיות להיחשב להחצנה המוקמת ביזור של אינסט-
ינקט המות. משמעות אחרת של טענה זו היא שבקנאה בא-
ביביטי תוקפנות והרסנות המונפוח פנימית. ראייה זו
את התוקפנות שמעוררת קנאה באור חדש. ניתן את
תפקידיהם ג' רבוגוטם ביינו ארכונט:

א. החקוקנות מפחיתה או אף מבטלת קנהה

ב. קלוקל האובייקט מעורר הקנהה;
היא מגינה, בוגסף, מפני החזרה והחaab, ד'
מהתוקפנות המופנית פנימה, על-ידי הסטה
לכיוון האובייקט החיצוני.

לסיפורם, אני מגדיר קנהה כרגע הכאב, המליך
ההכרה של פער בין העצמי והאובייקט. לכאב נפשי.
מקורות: המוקור הראשון נובע מהפרות האיזון הנדרשת
המחלולוה בתקופנות המופנית פנימה והמעוררת חרדה
ביבחן לפגיעה בחלקים של העצמי, או בעצמי כולם;
השניוני הינו הפנטזיות התוקפניות ותוצאותיהן המכ-
חרדה ודיפתית וחדרה וכאותנית (23). הכאב והחרדה ש-
מפעלים תגובה תוקפנית (כגון תוקפנות מקלקלת), ש-
להגן מפני קנהה, זה הינו, להפחית את הכאב או
חקירות אופיה של פעילות הגנתית זו מפני אותן
של הזוזות השלבתיות.

הזהירות השלכית: הגנה מפני קנאה

קיימים מכנה משותף בין תיאורטיקנים כי באופן הכלל ביוותה, הודות להשלכותיה הינה חופה, שבה מושלים חלקין מהעוצמי לתוכן אובייקט חיוני. ברצוני להציג שבסקרים

אינטגרלי. כמו כן נshall מש ביביטוי העברי קנהה כמייצג envy ונמשיך להשתמש ב־*envy* ו*envyously* בשפה האנגלית.

הקשר בין קנאה, כאב ותוקפנות: נקודת ראות חילופית
קיימת הסכמה רכה בין חייאורטיקנים לגבי שלושה
מאפיינים מרכזים בקנאה:

1. אפיקת האובייקט החיצוני כפלי רב מה נטה.

שלהו אין:

.2 כאב צפשי

תוקפנות .3

הבנייה טבעם של מאפיינים אלה, כמו גם הבנת חזקתו
בינם, עשויות לחדר את ראייתנו ביחס לחרופעת הקנאה. קלין,
בהגדורת הקנאה שלה, כפי שהובאה לעיל, רואה קנאה כרגש
עריניינות וכעס, הנבע מכך שארם אחר נחווה כמכיל דבר
מה נשאף, וודח (אימפולס) הקנאה הוא לחתת דבר זה או
לקקללו.

בהתגדלה זו ניתן להוות שני מרכיבים עיקריים: הראשון – הינו ההכרה שלאדם אחר דבר מה נשאף שלאדם המקרה אין; והשני – הינו תגונת תוקפנית להכרה זו. וכך נורמתה החשובה של קלין: התגונת החטופנית אינה רק תוקפנות לשם לא מטרת מיוחדת (16), או תוקפנות המכונה לשול מהאויביקט את הדבר מעורר הקנאה (20), אלא תוקפנות הבאה לקלקל. קלקל (spoiling) האויביקט משמש לדעתה גם כהגנה נגרה.

קנאה, מכובן שאין צוין באובייקט מעוקב. אולם, קלין לא אימצה ברורות את מה שמשתמע מניסוחיה – שמשמעותה העיקרית של התחזקנות המלולה קנאה הינה הנחותית. למעשה, קלין התייחסה לתחזקנות כנדפת לכנאה, ולחוצאה ההגנתית של התחזקנות יותר כחוץ משני של התקפות סדריסטיות, אשר כמטרה עיקרית של התקפות אלו. ברצוינו להציג שהתחזקנות, הניצפית בכנאה, משמשת בעיקרה כהגנה נגר קנאה, ולמרות שבתמונה הקלינית היא נראית כחלק אינטגרלי של קנאה, רצוי, למען הבחרות הקונאפטואלית, להפרידה מעצם הקנאה. לפיכך, אני מתייחס רקנאה בלבד ונשאף. ואשר הסופייקט תש במתסנור.

קיימות תמיינות דעתם ביחס לטבעה הכוואכ של קנהה, קליןין, יוופה, סיגל, וראקר ואחרים התיחסו לקנהה כמענה, מכאייבח, משפיילה, ורודיפתית. קליןין (11) מונתה לכך מספר גורמים:

א. החקופנות המכוונת כלפי האובייקט עלולה לעורר פחד מהתקפות גמול.

ב. ברמה עמוקה מושווה האובייקט מעורר הקנהה עם אובייקט טוב, ולכן התזקיפנות המכונהת כלפיו

ג. הקאה והמרכיב התוקפני שכה מושכים על אויביקט חזוני, אשר נחווה או בקאי ותוקפן.

אוֹבְּיִקְט נָפֶרֶד. יִתֵּר עַל כֵּן, צוֹרָה זוֹ שֶׁל אִידִיאוֹלִיזָצְרָה שְׁתְּלִיטָנִית (controlling) בַּיוֹתָר, וּבָמֻכָּוּתָה נְחוּתָה האָנוֹ "כִּיצְרוֹתָוּ" שֶׁל הַמְשִׁלֵּךְ, וְלֹכֶן קְנָתוֹ בָּאוּבִיקְט נָזָן הַמְיֻחָד לְאָופָן זוֹ שֶׁל אִידִיאוֹלִיזָצְיהָ, המְפַעַת עַל-יְדֵי הַזָּהָרָה הַשְּׁלִכָּתִית, הָאָוֹשָׁה אֲוֹבִיקְט הַמְקַבֵּל חֹווָה אֶת אִידִיאוֹלִיזָצְיהָ כְּשַׁתְּלִיטָנִית בַּיוֹתָר וּכְרוֹפָת (precarious); הָאָוֹת כָּל "צָעֵד לְאָטוֹב" מְצִירָוּ עַל-לְהַפְּנֵי אֶת אִידִיאוֹלִיזָצְיהָ לְהַפְּחַת-עַרְךָ (רָהָה וּוְאַלְגָּזָצְיהָ) מְלָאת וּם. טְבָעוֹת הַשְּׂתָרָה שֶׁל אִידִיאוֹלִיזָצְיהָ חֹשֶׁךְ אֶת הַתוֹּקְפָנוֹת שֶׁמְאַחֲרָה. להלן קְטָעָ מְפַגֵּשָׁה טִיפְלוּת עַם מְטוּפָל מָאוֹת הַמְדוֹגִים אֶת תְּהִלֵּךְ הַהְזֹרְהָות הַשְּׁלִכָּתִית וּמְכַלֵּט הַזָּהָרָה הַשְּׁלִכָּתִית שֶׁל חָלִקים טַוְבִּים:

דִּיר ד., רַופָּא בְּסָנוּת הַחִמְשִׁים לְחִיּוֹן, שְׁהַפְּגִינָן סִימְפְּטָוָן מְגַנִּים בְּרָמָה פְּסִיכְטוּתִית, הִיָּה מַחְנָדֵר בְּפְנִישׁוֹת הַטִּפְלוּת אִידִיאוֹלִיזָצְיהָ בּוֹלְטָה וּהַפְּחַת-עַרְךָ טַקְפִּנִּית שֶׁל הַמְטָפָל. בְּאָמָר הַפְּגִינָן כִּנְחָה דִּיר ד. אֶת מְטָפָלוֹ "פְּסִיכְולָגְמָצְיוֹן", וּהַפְּצִיר בְּכָבֵב לְבִתְּסֵפֶר לְרַפְּאוֹה כָּדִי שִׁוּכָל נִצְלָא אֶת כְּשַׁרְוָנוֹתָיו הַמְיֻחָדָה וּבָן לְהַפְּנֵי רַופָּא כָּמוֹהוּ. הָאָוֹת הַסְּרִיף וּאֶמְרָה שֶׁמְטָפָל וּדְאיִי "פְּסִיכְיאָטְרָן מְזַכְּלָה בַּיוֹתָר, גַּם M.D. וּגַם D.Ph." כִּי-זָוָן דִּיר ד. בְּזַמְנִיס אֶחָרִים חַזְקָפָן הָן בָּאוֹפָן מִילְולִי וְהָן בְּאַוְויִם פִּיזִים, זָמָן בְּפְנִישָׁה הַטִּפְלוּת, שָׁבוֹ הַיָּה דִּיר ד. רָגֻע, יִדְוּתִי, וּמְעָרִין, הַשְּׁלִכָּתִית עַל-חַשְׁוּחוֹתָיו שֶׁל הַמְטָפָל. בָּעוֹד שְׁבָדְרָךְ כָּלֵל חַשְׁמַטָּל מְחַח וּשְׁבָן מְסִים, בְּחַלְקָה הַפְּגִינָה הַמְתוֹאָר עַל-חַלְלָה בְּטַחְוֹן עַצְמִים גַּובָּהָן וּוְחַלְלָה לְהַאֲמָן שִׁיחָתוֹ נִסְמָה הַמְטָפָל וְגַם גַּדְוָה אִידִיאוֹלִיזָצְיהָ הָיָה רַופָּף בַּיוֹתָר, וּוְלֹלֵל בְּפְתָאָומִות לְהַחְפֵן לְהַפְּחַת-עַרְךָ מַתְקִיפָה. וְאֶבְּקָרִים מִזְרָן: אֶךְ בְּמַקְבֵּל חַשְׁמָכָה וְהַשְׁלִכָּתִית שֶׁל רְגִיעָה וּאִידִיאוֹלִיזָצְיהָ הָיָה הַנְּגַבְּיָה כִּי-שִׁיחָתוֹ נִסְמָה הַמְטָפָל (בְּפָסְכָּוָנָגָלִיטִיקָן), וְהָן לְגַבְּיָה תּוֹפָעָתוֹ הַחִיצְנוּתִית ("אַתָּה נָרָא מְרוֹשָׁל, וְהָנָה בְּגַלְלָה חַסְכִּיכִים רְבִיטִים"). דִּיר ד. נָרָא וּנְשָׁמַע עַזְוִין בַּיוֹתָר וּמְטָפָל הַתָּחָושׁ לְבַתְּחָנוֹנָה הַפִּיסִּי; הָאָוֹת הַתָּלֵל לְפַקְפָּק ("בְּנָבוֹנוֹת") הַהְתָּעָרָותָה שֶׁבְּיצָעָ (בְּקַשְׁתָה לְהַבְּהָרָה), וְתָמָה אֶם הַתָּהָה וּ"עַטְוֹת מָרָה".

נִיתְן לְהַבְּחִין כִּיצְדֵּק אִידִיאוֹלִיזָצְיהָ הַפְּכָה לְתוֹקְפָנוֹ מִקְלָקָלָת, אוֹ לְזוֹדָהוֹת-הַשְּׁלִכָּתִית, שֶׁל חָלִקים רַעִים. הַרְצִינִי כָּלּוּ נִקְבָּעַ עַל-יְדֵי קְנָתוֹ הַאִינְטְּנוּנִיבָּית שֶׁדִּיר ד. ח. כָּלְעַי מַטָּפָל לְאָרָךְ בְּפְגִינָה הַמְתוֹאָר עַל-עַלְיָה, אֶלָּא בְּמַשְׁנַן הַטִּפְלוּי כָּלּוּ. רְגַשְׁתָה שֶׁל מְטָפָל וְהַבְּרִעָה הַקְשָׁה, עֲרוֹר תּוֹקְפָנוֹת הַמְכוֹרָה פְּנִימָה, אֲשֶׁר נְחוּתָה בְּכַרְאָבָתָן וּבְמַאיָּמָת עַל-לִכְיוֹת הַעֲצֵמָי, וְאֲשֶׁר הַצְּרִיכָה פְּעִילָות הַגְּנָתִיחָה כָּה חַזְפִּיתָה. דִּיר ד. הַשְׁתָּמֵש בְּתְּחִילָה בְּזְהֻדָהוֹת הַשְּׁלִכָּתִית שֶׁל חָלִקים טַוְבִּים, אֲשֶׁר הַפְּכָה בְּמַהְיוֹרָת לְזְהֻדָהוֹת הַשְּׁלִכָּתִית שֶׁל חָלִקים רַעִים. בָּה-שְׁתָמֵש בְּשַׁתִּי צוֹרוֹת אֶלוּ שֶׁל זְהֻדָהוֹת הַשְּׁלִכָּתִית, נִיסָּה בְּדַרְךָ שֶׁל אִידִיאוֹלִיזָצְיהָ שְׁתְּלִיטָנִית אוֹ תּוֹקְפָנוֹת מִקְלָקָלָת לשְׁנוֹת אֶת המְצִיאוֹת הַנְּפָשִׁית שֶׁל מְטָפָל (עַל-יְדֵי כָּךְ שִׁיחָתוֹ כָּשְׁבּוֹי בְּתוֹחַשׁ סִיּוֹק עַצְמִי, אֶוֹלָם תְּחוֹשָׁה וּרְפָפָת, אוֹ יְהֹוָשָׁ לְקֹיָן מְטָפָל) כֹּן שִׁיפְסִיק לְהַיּוֹת אֲוּבִיקְט הַמְעוֹרָר קְנָה.

נִיתְן כַּעֲתֵד לְהַתִּיחַסְתָּלְשָׁוָה הַיְבָטִים מְרֻכָּזִים שֶׁל זְהֻדָהוֹת הַשְּׁלִכָּתִית:

רַבִּים תּוֹפְעָה זוֹ מְהֻוָה הַגָּנָה מִפְנִי קְנָה וּמַוְעָוָת נְלוּוֹת כְּגֹון jealousy,יריבות, וּתְחִרְחִיות. נִיחַן לְהַחְיִחָה, אֶם כֵּן, לְהַזְוָהוֹת הַשְּׁלִכָּתִית כָּל תּוֹפָעָה בִּין-אִישִׁת, שָׁבָה אָדָם (הַמְשִׁלֵּךְ) מְגַרְשָׁת חָלִקים מִהְעָצְמֵי לְתוֹךְ אֲוּבִיקְט חִיצוֹנִי (הַמִּקְבָּל) בְּמַטרָה לְהַפְּחִית אֶת הַכָּאָב וּהַחרְדָה, הַגּוֹעָבִים מְקַנְּתוֹ בָּאוּבִיקְט. אֶם הַמְשִׁלֵּיךְ מְצִלָּה לְגַרְועָם לְתִמְרוֹה (טְרַנְּסְפּוֹרְמָצִיהָ) בְּרִגְשָׁוֹחָיו וּבְמַחְשָׁבָחוֹתָיו שֶׁל הַמְקַבֵּל, הָאָוֹת הַגְּנוֹתָה לְקָנָה, וּבְקָנָה בְּכָלָל. לְכַן זְהֻדָהוֹת הַשְּׁלִכָּתִית מְרֻמָּשָׁת כָּאן כְּהָלֵךְ בִּין-אִישִׁי, שָׁמְרוֹחָוּ לְסַלְקָה אֶת הַתְּהִלָּים מְעוֹרָרִי הַקָּנָה, וּכְךָ מְשַׁמְּשָׁת כְּמַגְגָּן הַגָּנוֹה נֶגֶר קָנָה. הַתְּהִלָּיךְ מוֹפִיעַ בְּשִׁנְיָוָן אַוְפְּנִים עִיקְּרִים:

- א) זְהֻדָהוֹת הַשְּׁלִכָּתִית שֶׁל חָלִקים "רעִים", שָׁבָה מַטְרָת הַמְשִׁלֵּיךְ לְקַלְקָל אֶת אֲוּבִיקְט מְעוֹרָר קָנָה;
- ב) זְהֻדָהוֹת הַשְּׁלִכָּתִית שֶׁל חָלִקים "טוֹבִים", אוֹ אִידִיאוֹלִים, שָׁבָה מַטְרָת הַמְשִׁלֵּיךְ לְשַׁלּוֹט בָּאוּבִיקְט מְעוֹרָרִי הַקָּנָה, אֲמִתְּהִלָּה בְּאַמְצָעָות מְשַׁרְבָּה כָּאן אִידִיאוֹלִיזָצְיהָ;

הַזְּהֻדָהוֹת הַשְּׁלִכָּתִית שֶׁל חָלִקים רַעִים נִפְוֹצָה יוֹתֵר בְּתְּיוֹרִים הַמְקִרְבִּים מוֹפִיעִים בְּסָפָרָות, וְאַכְּן קָל יוֹתֵר לְזָהָתָה. בְּסִיטְוֹאָצְיהָ הַטִּפְלוּת אָנוֹתְחָלִים לְעַתִּים בְּחַוְפָעָה שֶׁל מְטָפָל, הַמְסּוֹגָל לְבָטָא וּגְשָׁוֹת קְנָה כָּלֵפִי אֲוּבִיקְטִים, כְּגָון בְּנֵי משְׁפָחָה אוֹרְחָרָם לְעַבְודָה, אֶךְ מְכַחֵש וּגְנֹשָׁת קְנָה כָּלֵפִי מְטָפָלוֹ, אֲםִי פִּירְשִׁיו וּהַחְעָרְבּוֹתוֹן שֶׁל מְטָפָל בְּאַזְוֹן זָמָן מְעָרִים בְּכִירָת חִמְרִית, סְמוֹיה אוֹגְלִיה — הַסְּמָרִים מִדי, קְצִירִים מִזְרָן, מְוֹקְדִּים מִזְרָן, מְאוֹחָרִים מִזְרָן, אוֹ נְדוּשִׁים מִזְרָן. בְּמַקְבֵּיל, מִתְחַלֵּל מְטָפָל לְהַטִּיל סְפָקָה בְּעִתּוֹי הַפִּירְשִׁים שָׁנָתָן, בַּיְכּוֹלָתוֹ לְהַבִּין אֶת מְטָפָל, וּבַיְכּוֹלָתוֹ הַכְּלִילָה כְּקָלִינָא. לֹא כָּפָר בְּרַגְעִים, בָּהָם חַשְׁמָכָה שֶׁל מְטָפָל סְפָקָה כּוֹאֲבִים לְגַבְּיָה עַצְמָוֹ, כָּפָר בְּרַגְעִים וּבְכִירָהוֹתָוֹן שֶׁל מְטָפָל דּוּעָכִים. תְּגֻבוֹתָיו שֶׁל מְטָפָל לְפִירְשִׁים, הַגְּנִיתִינִים לֹא, הַגְּרֹמוֹת לְהַבְּהָרָה (טְרַנְּסְפּוֹרְמָצִיהָ) בְּרַגְעִים בְּמַעְמָדָה, הַגְּרֹמוֹת מִלְּחָקָלָת, וּרְוַגְּמָה לְזְהֻדָהוֹת הַשְּׁלִכָּתִית שֶׁל חָלִקים רַעִים, הַבָּאה לְהַגְּנָה מִפְנִי קְנָה כָּלֵפִי הַמְטָפָל. הַמְטָפָל, הַחַשְׁסָקוֹת לְגַבְּיָה עַצְמָוֹת כְּקָלִינִי, אַיִינָה יְוֹתֵר אֲוּבִיקְט הַמְעוֹרָר קְנָה. כְּתֽוֹצָאָה מִכְּרָקְעִים קְנָה כָּלֵפִי כָּלֵפִי כָּלֵפִי פּוֹתְחָתָן קְנָה, אַיִינָה יְוֹתֵר אֲוּבִיקְט הַמְעוֹרָר קְנָה. כְּתֽוֹצָאָה מִכְּרָקְעִים קְנָה כָּלֵפִי כָּלֵפִי כָּלֵפִי פּוֹתְחָתָן קְנָה, הַמְעוֹרָר אַיִינָה מִחְכּוֹן וּבְכָבֵעַ. עַל-יְדֵי חַזְקָפָנוֹתָוֹן הַמִּקְלָקָלָת, הַמְטָפָל אַיִינָה מִחְכּוֹן רק להַחְזִין חָלִקים כּוֹאֲבִים שֶׁל עַצְמָוֹן וּלְיִחְסַס לְמַטָּפָלוֹ (כְּפִי שְׁקָוָה בְּהַשְּׁלִכָּתִה), אַלְאָ גַּם "לְהַחְזִין" (allstaton so) חָלִקים אלְהַ"מְטָפָל" כְּדִי לְקַלְקָל אֶת רַגְשָׁוֹחָיו הַטוֹּבִים. הַבִּיטְיוֹי הַפְּנוּמָנוֹלָגִי של זְהֻדָהוֹת הַשְּׁלִכָּתִית שֶׁל חָלִקים טַוְבִּים שָׁוֹנָה מִזְהֻדָהוֹת הַשְּׁלִכָּתִית שֶׁל חָלִקים רַעִים, אֶם הַזְּהֻדָהוֹת הַשְּׁלִכָּתִית שֶׁל חָלִקים טַוְבִּים מִתְגַּלְגָּלָה כָּאִידִיאוֹלִים אוֹ גּוֹנְדִּוּזִים הַקָּנָה. הַסּוּבִּיקְט מְגַרְשָׁת חָלִקים אִידִיאוֹלִים אוֹ גּוֹנְדִּוּזִים של עַצְמָוֹן "וּמְכַנִּס" אָוֹחֵם לְתוֹךְ אֲוּבִיקְט, שְׁנָחוֹה אוֹ כְּחָלֵק הַאִידִיאָלי שֶׁל הַמְשִׁלֵּיךְ, וְלֹכֶן אֵין צוֹרָק לְקָנָה בוֹ

להזדהות השלכית של חלקים טובים והזדהות השלכית של חלקים רעים.

כפי שהונח לעיל, ההכרה של חסר ביחס לאובייקט אה עלולה לעורר קנאה, המלווה בתוקפנות המופנית פניה, אש בה חלקים של העצמי, כגון אני עליין מעוניין, אובייקט ודריפת מופנים, או החלק הפסיכוטי של האישיות (26) מערובי. מיכוון שהמטרה העיקרית של ההשכלה פה אינה להיפטר מהלקיים של העצמי עליידי ייחוס לאובייקט חיוני, אלא להביא לתמורה (לקלקל למשל) במציאות הנפשית של מקבל ההשכלה.

ב) הזדהות השלכית מזוונה האובייקט מקבל ההשכלה ואות, בהזדהות השלכית מזוונה האובייקט מקבל ההשכלה חלק "הרע" או "הטוב" של העצמי. הבנה זו של התהילה מארה היבט נוסף של החזקנות בהזדהות השלכית. זיהויו של האובייקט החיזוני חלק "הרע" מאפשר המשך התוקפנות כלפי חלק פנימי שהושלך (תווך שוכבה מקנהה), אך בתנאים "בטוחים יותר", תנאים בהם מוכל (contained) חלק זה באובייקט חיוני, כך שהסכמה לפגיעה בחלקים פנימיים אחרים של המשליך ובעצמיו כולו פוחחת.

ג) דיפרגציואיה בין העצמי לאובייקט: מצב זה, שבו מזוונה האובייקט החיזוני עם חלקים מהעצמי, מופיע ברמה נמוכה יחסית של דיפרגציואיה בין העצמי לאובייקט. אני מציע, כפי שגם הורכץ (2) מרמו, שבבולות מטושטים אינם תוצאה של הזדהות השלכית, אלא מצב הכרחי לקיום של התהילה. אני מתכוון לטעותם גבולות בין ייצוג האובייקט וייצוג העצמי, אלא לחופעה בין-אישית, שכבה קיימת טשטוש יחס של גבולות בין אובייקטים שונים. כך, למשל, בסיטואציה הטיפולית, שכבה מתרחשת הזדהות השלכית, לא רק גבולות אני של המטופל מטושטים יחסית, אלא גם אלה של המטופל.

הוא, "המיכל", עשוי לנוהג ברגשות, שעוררו בו, עליידי, הבנים ואינטגרציה שלהם עם יצוג עצמי מציאותיים. תגובי כזו היא קונסטראקטיבית לילד או למטופל, אשר מפנים אותו את האפן שבו נהג המטופל עם הרגשות שהושלכו.

מקובל, אשר איןנו מסוגל להתחמודע עם הרגשות שמעוררים בו, עלול לפנות להשכלה, הכהשה, הכהשה השלכית, ואופנים אחרים של הגנה בהתחמודותו (הבלתי מושלחת) עם רגשותיו. המשליך יוכח או שאכן החלקים הנפשיים שהשליך מסווגים ובחלוי נסכלים.

ሞותית אחרת ניתן לומר, שכן הוא מטפל מסווג להתחמוד באופן מתאים עם הרגשות המעווררים בו בתחום הزادות השלכית – ובמושגיו של בינו (27), יהפוך את "יסודות הביאת" ל"יסודות אלפא" – יוציאו או למטופל התנאים להכיר מחדש (renewal) את החלק שבחובו, אשר הוכחש ונורש באמצעות הזדהות השלכית. הכהה בחלק מהעצמי, ואינטגרציה שלו עם חלקים אחרים, מובילות לאינטגרציה נוספת של האני, ומהות גדריה פסיכולוגית. תהיליך זה של הכרת המטופל בחלקים שהוכחשו מסמן את סיומו של תהליך הזדהות השלכית, ומוביל לתמורה

א) השכלה בהזדהות השלכית: הפורט מגיש או משליך חלקים מהעצמי למשך האובייקט במטרה לקלקל אותו ולשלוט בו מבעניהם. ברור מכאן שהיבט זה, שבו מוגשים חלקים מהעצמי, שונה מהשכלה כמנגנון הגנה (24). מיכוון שהמטרה העיקרית של ההשכלה פה אינה להיפטר מהלקיים של העצמי עליידי ייחוס לאובייקט חיוני, אלא להביא לתמורה (לקלקל למשל) במציאות הנפשית של מקבל ההשכלה.

ב) הזדהות השלכית מזוונה האובייקט מקבל ההשכלה ואות, בהזדהות השלכית מזוונה האובייקט מקבל ההשכלה חלק "הרע" או "הטוב" של העצמי. הבנה זו של התהילה מארה היבט נוסף של החזקנות בהזדהות השלכית. זיהויו של האובייקט החיזוני חלק "הרע" מאפשר המשך התוקפנות כלפי חלק פנימי שהושלך (תווך שוכבה מקנהה), אך בתנאים "בטוחים יותר", תנאים בהם מוכל (contained) חלק זה באובייקט חיוני, כך שהסכמה לפגיעה בחלקים פנימיים אחרים של המשליך ובעצמיו כולו פוחחת.

ג) דיפרגציואיה בין העצמי לאובייקט: מצב זה, שבו מזוונה האובייקט החיזוני עם חלקים מהעצמי, מופיע ברמה נמוכה יחסית של דיפרגציואיה בין העצמי לאובייקט. אני מציע, כפי שגם הורכץ (2) מרמו, שבבולות מטושטים אינם תוצאה של הזדהות השלכית, אלא מצב הכרחי לקיום של התהילה. אני מתכוון לטעותם גבולות בין ייצוג האובייקט וייצוג העצמי, אלא לחופעה בין-אישית, שכבה קיימת טשטוש יחס של גבולות בין אובייקטים שונים. כך, למשל, בסיטואציה הטיפולית, שכבה מתרחשת הזדהות השלכית, לא רק גבולות אני של המטופל מטושטים יחסית, אלא גם אלה של המטופל.

הקשר בין הזדהות השלכית של חלקים טובים והזדהות השלכית של חלקים רעים

קלין הצביע על התופעה של הזדהות השלכית של חלקים טובים רק בההוור שני. ואכן, חופה זה, הן בביוטייתה הקלינית והן במשמעותה התיאורטיבית ביחס להזדהות השלכית בכלל, הונחה עליידי התיאורטיקנים. אחת התיאוריות הבורדות לנושא מצויה במאמרו של המילטון (25) "הزادות השלכית חיובית". אחת הסיבות לכך, לדעתי, נועוצה בכך שתבעה של האידיאליזציה, הקשורה בהזדהות השלכית, לא תוארה בבהירות, ולכן קשה היה לוזההה במסגרת הטיפולית. קלין, בין ואחרים התיכון להזדהות השלכית של חלקים טובים כמנוגעת על פי רוב על-ידי השאייה להגן על חלקים טובים עליידי הפקדחות "לשמירה" (safekeeping) באובייקט החיזוני. התיאוריות להזדהות השלכית של חלקים טובים כהגהה מפני קנאה מאפשרות ראייה אחרת של תהליך זה, תוך הבנת המשותף

לפגיעה באובייקט הטוב, הרי האדם, שיש לו אני מנו יותר, עשוי לא להזדקק להזדהות השלכתית. במקורה ניתן להשתמש בהגנות אחרות כגון: השלתת רגשות הנקה, השلتת החזקנות, הדחקת רגשות אלה, ואך שימוש בכם ככוח מניע להגשתה שאיפות קונסטרוקטיביות. הגנות אלה לא כהזהרות השלכתית, המנסה לחולל תמורה באובייקט מעורר הקנהה, מסוגנות להגן באופן פנימי, והיוו, בא-תוך-נפשי מפני קנהה ומפני החזרות והכאב הנלוות.

סיכום

קשה לדון בהזדהות השלכתית מכלי להזיך מרכזיותה בהבנת תהליכיים בקבוצות קטנות, בקבוצות גדרות ובארגונים. מעניין ואך מפליא לעתים להיווכת באופןן, תחת קבוצות בארגון כמו גברים, נשים, מבוגרים, צעירים, פטיכולוגים, או הוצאות האדמיניסטרטיבי, משמשים "מכיל-containers" להזדהות השלכתית של הקבוצה; יציר קבוצות או פרטיטים בקבוצה "חקועים" עם רגשות והתחזויות שודאי אינם שיכים רק להם. להזדהות השלכתית, השפעה רבה על יכולת הפרט (או יכולת הקבוצה) לבצע חפקידין, להפעיל סמכות, ולעבור באופן יצירתי. לסייע, אפנה לאמירה של ביון (13) בספרו *Experiences Groups* בו. בחתייחסו למצב הרגשי, שבו המטפל בקבוצות מוצאת עצמן, עקב שימוש הקבוצה בהזדהות השלבית המכוננת כלפיו:

"אניאמין שהיכולת לנער את עצמן מתחושת הקהות המציאות (feeling of reality). שמלואה מצב זה, דהדרישה העיקרית מהמטפל תקוצחיה: אם הוא מצליח לעשות הוא נמצא בעדרה, שבה הוא יכול לחת את הפרשנות הנקונה." (עמ' 149).

להימצאות בקצה המקפל של הזדהות השלבית בסיטואציה הטיפולית הדיארית יכולה להיות "השפעה מוקהם כן. אני מקווה שההערינוות, אשר הוזגו במארם, עשוי לשמש כל אחד, אשר בעורתו ניתן לנער את "קהות ההזדהות של המציאות", שנוצרה עקב שימוש המטפל בהזדהות השלכתית, להבינה טוב יותר, ולהשתמש בה באופן, והוא יקרם את הטיפול.

ספרות:

- Rosenfeld H., Primitive objective object relations and mechanisms. *International Journal of Psycho-Analysis*, 64: 261—267, 1983.
- Horwitz L., Projective identification in dyads and in groups. *International Journal of Group Psychotherapy*, 33: 259—279, 1983.
- Grotstein J.S., Splitting and projective identification. New York, Jason Aronson, 1981.
- Ogden T.H., Projective identification and psychotherapeutic technique. New York, Jason Aronson, 1982.

חרשה במציאות הנפשית של המטפל: חלה ירידה בולטת בעוצמת הריגשות המקלקלים או בתחושים האידיאליות השלטניות. אך, שכאשר המטפל מסוגל להכיר באופן אמיתי, קונגיטיבי ורגשי בחלק שהשליך, עשוי המטפל לחוש כאילו הורם ממו משא, שרכץ בענן על מחשבותיו ורגשותיו. דיון בתגובה המטפל להזדהות השלכתית עוסק בהכרח גם בנושא של העברה נגידית. אך דיון כזה חורג מהמשמעות הוכחית של המאמר, אך שאסתפק ואומר כי הזדהות השלכתית היא מרכיב חשוב במסגרת האפשרות של המטפל בסיטואציה הטיפולית.

hzadeot ha-shelchitit: menegnon ha-ganna ba-chai hiobim

hzadeot ha-shelchitit nashabat (4, 5, 6, 7, 9) כמנגנון הגנה פרימיטיבי המאפיין פסיכופתולוגיה חמורה. קלין (5) המשיגתhzadeot ha-shelchitit כאחד המנגנונים המוקדמים ביותר, וכחברה בנושא מדגישים את התגלות המכניזם באוכלוסיות בעלות הפרעות קשות. בין (26) גם הוא החיחס להזדהות השלכתית, ובמיוחד לצורה הפטולוגית שלה בהקשר הריארי, כמאפיינם פסיכופתולוגיה חמורה. אך הוא גם התייחס להזדהות השלכתית כל חילך מרconi בדינמיקה של הקבוצה. במקורה והזדהות השלכתית לא נקשרה לרמה של פסיכופתולוגיה, אלא לתחופעת הרגרסיה בקבוצה. לדעתו בקבוצה בעלת אוכלוסייה כלשהי, נורמלית או חולה, חלה רגרסיה המעוררת חרדות והגנות המאפיינות את הפחיצה.

הפרנוואידית סכיזואידית, וביניהם גםhzadeot ha-shelchitit. תהיה זו טעות להסיק מדברי אלו כי לא קיים קשר בין השימוש בהזדהות השלכתית לבין פסיכופתולוגיה, וכי מקרי הוא שקלין, ביון, רוזנפלד ואחרים תיארו כמנגנון פרימיטיבי, הכא בידי ביטוי עיקרי עם מטופלים הסובלים מהפרעות קשות. לדעתו הסבר אחר לקיום קשר זה נעוץ בחפקיד שמלאת קנהה בפסיכופתולוגיה. מאו הפרטום של "Envy and Gratitude" (6, 8, 11) לגורם מרכזי בהבנת הדינמיקה של פסיכופתולוגיה חמורה. אני חושב שאצל מטופלים בעלי הפרעות קשות, לא רק שהתקופנות המופנית פנימה עקב קנהה הינה אינטנסיבית ואכזרית יותר, אלא גם קיים אצלם ערך חזק נזון, ואשר אין מוגול לנטרל ותקופנות זו, ועקב כך מתחחת חרדה רכה לגבי פגיעה בעצמי או לגבי הדיסנטגרציה שלו. בעלת אופי חרוףני ביותר.

לעומת זאת, אצל אישיות מוגבשת יותר הקנהה אינטנסיבית פחות, התקופנות המופנית פנימה אלימה פחות, קיימת רמת סבלות גבוהה יותר לחודה, וכן קיים פחות צורך להציג מפני קנהה באמצעות הזדהות השלכתית. אך, שלמרות שחוויות הקנהה תיזור חמיד פנטזיות עזיניות, העולות לעורר חרדה ודיפתית וכן חרפה דכאנונית, הקשורה